

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav pro dějiny umění
Praha 2017

Bc. Barbora Janů, Význam a postavení současné české vědecké zoologické ilustrace v naučné literatuře

Diplomová práce

Posudek vedoucí práce

Barbora Janů si vybrala jako téma své diplomové práce nelehkou problematiku vědecké ilustrace, kterou si ještě dále v souladu se svým osobním zájmem zúžila na ilustraci zoologickou. Jde o téma skutečně výlučné, a diplomantka i proto dlouho hledala odpovídající koncepci jeho uchopení. Chtěla se přitom věnovat v první řadě současnému stavu zvoleného oboru, a musela tak nejen vyjít ze znalosti samotného materiálu, ale také nalézt oporu v nepříliš rozsáhlé literatuře.

Téma je obtížné mimo jiné pro svoji dichotomickou povahu na pomezí vědy a výtvarného umění. Diplomantka proto v úvodní části práce stručně nastiňuje historii vědecké zoologické ilustrace. Její hlavní zájem se ale soustřeďuje především na české prostředí druhé poloviny 20. století. Pro svoji studii si vybrala několik výrazných představitelů tohoto oboru, přičemž volila generačně různorodé autory. Tuto část uvozuje monografickou partií věnovanou zakladateli české novodobé vědecké ilustrace, Zdeňku Burianovi a jeho paleontologické ilustraci, který obor uvedl do mezinárodního kontextu. V dalších monografických podkapitolách charakterizuje individuální přístup vybraných autorů k vědecké ilustraci, a pokouší se specifikovat kvality jejich tvorby, které by měly odpovídat komplexní poznávací hodnotě ilustrace, ale zároveň svými estetickými kvalitami zajišťovat její přitažlivost.

V druhé části práce se Barbora Janů zabývá metodami a formou vědecké ilustrace. Zde vychází ze své vlastní výtvarné praxe, zmiňuje ale stručně i dnešní vnímání vědecké ilustrace v kontextu Bildwissenschaft, resp. visual studies. Popisuje problematiku koncepčního přístupu k ilustraci, volbu techniky a její proměnlivost v různých historických etapách, a věnuje se též členění odborné publikace a zapojení ilustrace do její struktury. Vyrovnává se rovněž s problematikou nových médií, která vnáší i do oboru vědecké ilustrace zcela nové, do jisté míry konkurenční možnosti. Specifikuje rozdílné formální prostředky fotografie a

vědecké ilustrace, které chápe jako komplementární nástroje poznání. Kvality vědecké ilustrace však v této úvaze hodnotí jako nezastupitelné.

Diplomová práce Barbory Janů je výsledkem poctivého průzkumu a vztahu k tématu, který textu dává nepominutelný osobní tón. Ve své současné podobě představuje solidní studii o dané problematice, chybí jí ovšem přesah směrem k širšímu mezinárodnímu kontextu a zahraniční literatuře, kde by pravděpodobně našla další nástroje hodnocení.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci velmi dobře.

Doc. PhDr. Marie Klimešová Ph.D.

25. května 2017